

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2022

1033/2022

Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 22 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 kohta, 2 momentti ja 5 momentti, 23 §:n 1 momentti sekä 30 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 22 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 1152/2020, sekä

lisätään 22 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1152/2020, uusi 4 ja 5 kohta, 30 §:ään uusi 1 momentti, jolloin muutettu 1 momentti ja nykyinen 2 momentti siirtyvät 2 ja 3 momentiksi, 129 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1259/2016, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi sekä lakiin uusi 138 a §, seuraavasti:

22 §

Oikeus työeläkekuntoutukseen

Työntekijällä, joka ei ole täyttänyt alinta vanhuuseläkeikänsä, on oikeus saada ammatillista kuntoutusta, jos:

3) työntekijällä ei ole oikeutta kuntoutukseen tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

4) työntekijällä on työeläkelakien mukaan vakuutettuja, muita kuin tämän lain 4 §:n 2 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettujen palvelussuhteiden perusteella maksettuja työansioita kuntoutushakemuksen vireilletulokuukautta välittömästi edeltäneiden 36 kalenterikuukauden aikana tai työntekijä on tämän ajan tai osan siitä hoitanut lastaan, minkä perusteella on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista vanhempainpäivärahaa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukaista kotihoidon tukea tai vastaavaa Ahvenanmaan maakuntalainsäädännön mukaista lapsen kotihoidon tukea tai työntekijä esittää eläkelaitokselle riittävän selvityksen ansiotyöstä estymisestään lapsensa hoitamisen vuoksi, jos etuutta ei ole maksettu kyseisenä aikana, vaikka etuuteen olisi voinut olla oikeus; ja

5) kuntoutus on tarkoituksenmukaista työntekijän työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi.

Kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon työntekijän ikä, ammatti, aikaisempi toiminta, koulutus sekä se, johtaako haettu ammatillinen kuntoutus todennäköisesti työntekijän terveydentilalle sopivassa työssä jatkamiseen tai työhön palaamiseen. Lisäksi tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon, lykkääkö ammatillinen kuntoutus työntekijän eläkkeelle jäämistä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisen työntekijän kuntoutukseen, joka on 33 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla työkyvytön. Tällöin tämän pykälän

1 momentin 2 kohdassa tarkoitettut ansiot määräytyvät samoin kuin tulevan ajan ansiot hänen työkyvyttömyyseläkkeessään ja tämän pykälän 1 momentin 4 kohdan tarkoittaman edellytyksen täyttymistä tarkastellaan työkyvyttömyyden alkamiskuukautta välittömästi edeltäneiden 36 kuukauden ajalta.

23 §

Ammatillisen kuntoutuksen sisältö ja kuntoutussuunnitelma

Ammatillisella kuntoutuksella tarkoitetaan työkokeilua, työhön valmennusta, työhön tai ammattiin johtavaa koulutusta ja tukea elinkeinotoiminnan aloittamiseen tai jatkamiseen. Työntekijälle korvataan ammatillisesta kuntoutuksesta aiheutuvat ja kuntoutumista tukevat välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset.

30 §

Kuntoutusrahan tai työkyvyttömyyseläkkeen saajan kuntoutuskorotuksen keskeyttäminen ja lakkauttaminen

Jos ammatillinen kuntoutus keskeytyy yli 30 kalenteripäivän ajaksi kuntoutusetuuden saajan sairauden tai muun hänestä riippumattoman syyn vuoksi tai kuntoutusetuuden saaja keskeyttää ammatillisen kuntoutuksen muusta pätevästä syystä, kuntoutusrahan tai kuntoutuskorotuksen maksaminen voidaan keskeyttää kuntoutuksen keskeytymistä seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Kuntoutusraha tai kuntoutuskorotus voidaan lakkauttaa, jos sen saaja kieltäytyy ammatillisesta kuntoutuksesta tai keskeyttää tällaisen kuntoutuksen ilman pätevää syytä.

129 §

Eläkkeen ja kuntoutusetuuden maksaminen sairausvakuutusrahastolle

Jos kuntoutusraha, kuntoutuskorotus tai työkyvyttömyyseläke ja siihen liittyvä kuntoutuskorotus myönnetään takautuvasti samalle ajalle, jolta työntekijälle on maksettu Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 6 §:n mukaisen ammatillisen kuntoutuksen perusteella kuntoutusrahaa, kuntoutusraha, kuntoutuskorotus tai työkyvyttömyyseläke ja siihen liittyvän kuntoutuskorotus maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin ne vastaavat määrältään samalta ajalta maksettua Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista kuntoutusrahaa, ellei Kansaneläkelaitos vähennä niitä maksamastaan kuntoutusrahasta.

8 luku

Eläkkeen maksaminen, viivästyskorotus ja takaisinperintä

138 a §

Kansaneläkelaitoksen takautuvasti myöntämän kuntoutusrahan periminen

Jos työntekijälle myönnetään takautuvasti Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 6 §:n mukaisen ammatillisen kuntoutuksen perusteella kuntoutusrahaa samalle ajalle, jolta työntekijä on saanut tämän lain mukaista kuntoutusrahaa tai työkyvyttömyyseläkettä ja siihen liittyvää kuntoutuskorotusta, eläkelaitok-

sella on oikeus periä Kansaneläkelaitokselta sen takautuvasti maksama kuntoutusraha sillä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua kuntoutusrahaa tai työkyvyttömyyseläkettä ja siihen liittyvää kuntoutuskorotusta. Perimiseen ei kuitenkaan ole oikeutta, jos työeläkelaitoksen maksama kuntoutusetuus vähennetään Kansaneläkelaitoksen maksamasta kuntoutusrahasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Tätä lakia sovelletaan tämän lain voimaan tultua vireille tuleviin kuntoutushakemuksiin.

Tämän lain 22 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisen edellytyksen täyttymistä tarkastellaan 1 päivänä tammikuuta 2019 edeltävältä ajalta kaikilta niiltä kalenterivuosilta, joihin sisältyy tämän lain 22 §:n 5 momentissa tarkoitettuun 36 kalenterikuukauden ajanjaksoon kuuluvia kalenterikuukausia.

Helsingissä 9.12.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen